

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefont 275.

TOLLHEGYEN.

— febr. 14.

(Szeptember 19.) Az utolsó eszterdők történelmi jelentőségű dátumai e hó 19-én újjal szaporodnak. Megjelenik a t. Ház színe előtt Nyíri tábornok, feloszlatta a nemzet gyűlését, ha lehet hegedűszóban szép mesével, ha kell karhatalommal. A honvédséget használják fel a galád célra, holott a m. kir. honvédség felesküldött az alkotmányra. Ily időpontokban, a minőkhez most érkezünk, már azt szokás mondani, hogy *minél rosszabb — annál jobb.* Hagy un-dorodják meg ez a magyar fegyveres erő is attól az ellenséges kéztől, mely a haza gyermekét a haza ellen használja fel. Hát a nemzet? Annak sem árt ez a merénylet; szokása a magyarnak, hogy az ütést egy fokkal erősebb ütéssel fizeti vissza. Szükséges, hogy *botrányok legyenek* — mondja a szentírás — *de jaj azoknak, a kik által lesznek!* Hát a képviselők? Azt fogják cselekedni, a mit az 1861-ben szétvert képviselőház tagjai cselekedtek. Szántanak, vetnek, furnak, faragnak, szönek, fonnak, irnak, olvasnak, tanulnak — és a mit nem tehetnek a tanácsstermek zöld asztalánál, terjesztik az eszmét a fehér asztaloknál. Elég hatásos módszer ez is, kivált ha meggondoljuk, hogy 1861. után csak elkövetkezett 1865. és 1867. is! Ha időközben a nemzet igazainak hangoztatásért börtönbe vetnék a vezéreket, Apponyit, Kossuthot, Andrássyt, Bánffy, Justhot és a többieket... Nos,

annál jobb. Akkor sem marad el 1865., vagy 1848. Nem kell kétségbeesni.

(Egy kis találékonyságot!) Ausztria mindig a régi. Gonosz és ostoba. Mindig ismétli önmagát. Ma sem tud többet, mint 1861-ben. Dölyfős önkényt, álnok elnyomást produkál. Akkor Haller grófot, most Nyíri tábornokot küldi a Ház ellen. Négy év múlva sem fog egyebet tudni, mint a mit 1865-ben tudott. Beadja a derekát, fut-fárad, kunyorál azoknál, a kiket leigázott. Csak valami újat, valami kis találékonyságot produkálna már Bécs, azért, hogy ha már gonosznak is tartjuk, legalább ne kellene mindig ostobának tartanunk... a mi szeretetreméltó kiszípolozóinkat!

(„Tessék tettekkel tényezni!”) Bánffy báró híres mondását alkalmazzuk a nemzet vezéreivel szemben. Nyilatkoznak, vita-köznak, marakodnak, manifesztumoznak, de nem cselekednek semmit. Nem teremtenek pénz-alapot a nemzeti ellenállás céljaira. Nem tudják, hányadán vannak a honvédséggel, a nemzet eme hadseregével. A nemzetiségekkel sincsenek tisztában. Hát azzal mit érnek, ha a Ház feloszlattása után „méltósággal” eloszlanak? Ma is ily című vezéreiket olvasunk: „Nagy elhatározások előtt.” Hát még előtte és nem utána vannak „a nagy elhatározásoknak”? Szeretnénk már olyan címeket olvasni, hogy „Nagy tettek után!” Tettekkel tényezést kérünk, mikor Bécs nagyon is hozzáállott már a cselekedetekhez!

Borongó farsang.

— febr. 14.

A mi ideai farsangunk nem olyan vidám, mint az eddigiek voltak. Mély-séges fájdalom tartja fogva a hazafiúi szíveket s feltámadnak az ötvenes évek szilaj borongásai, aggódunk, busulunk, mi lesz ezzel a sokat hányatott ezer-esztendő hazával. Kivált ha a parla-mentet szétkergetik, megszűnik a köz-élet. Mi történik majd a közélet szo-moru bőjtjében?

Most igazán sirva vigad a magyar. Annyira vagyunk már a közszellem át-alakulásával, hogy nincs egyetlenegy alkalom sem, melyen ki ne törne a hazafiúi keserűség a lelkekből és ta-lán sohse énekelték annyiszor a him-nuszt és a Kossuth-nótát, mint most.

Hát csak nótázzunk, busuljunk. Egyebet ez idő szerint úgy sem tehe-tünk. Ott alszik ugyan még mindig a szívek fenekén a remény, hogy az egész nemzeti életünkre ólomsúlyljal nehezedő válság mégis csak véget fog érni, de ez a remény csak alszik, el-lenben annál éberebb, hangosabb a bánat szava, amely fel-felsír minden hazafi lelkekből.

Sirva vigadunk ezen az ideai far-sangon. Sirva vigadunk, mert aggódunk édes hazánk sorsa felett. Sötét felhők boronganak a magyar horizonton s nem tudjuk, nem csap le belőlük a sujtó villámok árja? Adja Isten, hogy meleg

Élet.

Hogy el tud a ragyogó ég
Egyszerre borulni!
Honnan ma jó élet, erő:
Holnap esőt, éltet verő
Tűz —, jégnek kell hullni.

Hogy el tud a boldogságunk
Egyszerre óh, mulni!
Ma mégy hangos vigalomba,
Holnap néma sirhalomra
Kell sirva borulni...

Lampérth Géza.

Vendégszerelés Sárosberényben.

Irta: Szomaházy István.

(A „Szabadság” eredeti tárcája.)

A Nemzeti Színház udvarára egy sá-padt fiatal ember állított be a nyári szüni-dő idején. Ujházy Edét kereste, aki neha ilyenkor is be szokott nézni az udvarra a leve-leiért.

— Kihez van szerencsém? kérdezte tőle az utólérhetetlen Constantin abbé.

Sajóhelyi vagyok, a sárosberényi szin-társulat titkára.

— És mit parancsol?

A sápadt fiatal ember ég felé meresz-tette a karjait.

— Uram, kezdte, nagynevű művész, mélyen tisztelt és szeretve csodált Mester! A sárosberényi szintársulatot a nyomor po-lipjai környékezik. Primadonnánk két nap óta nyers fűgön él, s az igazgató penészes kenyérré hullatja bánatának könnyeit. Az átlagos napi jövedelem 1 forint 35 krajcár, de maga a petróleum 1 forintba kerül esténként.

A mester egy könnyet morzsolt szét a szemében.

— Hát mit tehetek önökért? kérdezte részvétellel.

— Uram, nagynevű művész, folytatta páthosszal a színházi titkár. A sárosberényi főszolgabíró abban a feledhetetlen szeren-csében részesült, hogy az Ön társaságában csipett be egyszer boldogult jogászkora idejében... A főszolgabíró a város legte-kintélyesebb férfija, s ha Ön, nagynevű művész, leereszkednék hozzánk, zsufolt ház nézné végig nyomorult szintársulatunk elő-adását...

— És hol van az a Sárosberény? kér-dezte a lágy szívű mester.

— A titkár könnyedén intett.

— Sárosberény ugyszólván külvárosa Budapestnek, mert vasúti állomása alig van innen négy órányira. A nyugati hosszúság és az éjszakai szélesség fokát nem tudom egész pontosan, de ha Nagyságod hozzánk fárad, nem fogja megbánni az elhatározását.

— Van ott vasúti állomás? kérdezte Császár Imre, aki szintén hallgatta a be-szélgetést.

— Nincs, mert Sárosberénynek Bakony-Szeghalom az utolsó állomása. De a főszol-gabíró fogata harminchét perc alatt beszá-lítja kitünő vendégünket.

A mester habozva nézett maga elé, de a titkár most megragadta a kezét.

— Uram, esdekelt, koszoros művész, huszonegy éhes ember várja Önben mentő horgonyát és szabadító angyalát...

És dicsekedve tette hozzá:

— Egyébként nem kívánjuk, hogy egé-szen ingyen hagyja el a regényes sbuda-várát. Hálánkkal együtt a bruttó jövedelem felét is letesszük a művészet oltárára.

A jószívű mester rezignáltan szólott:

— Jó, nem bánom, hát lemegyek a jövő hét elején...

— A titkár a kalapját lengetve távo-zott, de a kapu alól még egyszer visszaszólt:

— Ne feledje el megsürgönyözni, melyik vonattal jön, hogy a sárosberényiek nemzeti-szinű lobogó alatt üdvözölhessék a bakony-szeghalmi állomáson...

* * *

Ujházy a következő hét elején csak-ugyan elutazott a fővárosból. Mikor a vici-nális fűtlyentgetni kezdett a bakony szegvári állomás előtt, a mester gondosan megigaz-

napja a békének széjjeltűzte a sötét felhők táborát.

De nemcsak a hazafiú bánat hat nyomasztólag az ideai farsangi hangulatra. — A kereskedelem és ipar terén még alig észlelt pangás van az idén s nemcsak kedvünk nincs a mulatásra, de pénzünk sincsen.

Annál rosszabb, hogy sokan nem számolva gazdasági helyzetükről mindennek dacára testestől-lelkestől oda-dobják magukat a farsangi hangulatnak s mulatnak, vigadnak, mignem az éjjelezéstől bágyadtan roskadnak össze és — teljesen kimerült a hitelük.

Igaz, hogy ugyis nyújt elég nyomorúságot az élet, hát vigadjuk ki magunkat legalább farsangkor. Így érvelnek a könnyelműek. De arra nem gondolnak, egy vidáman eltöltött farsang nem ér fel az utána következő hónapokig tartó nélkülözéssel. — Nincs az a kitűnő mulatság, amely megérné azt a rosszat, amíg a nyomorúság, a nincsetlenség hoz.

Spekulálnak ilyenkor a lányos mamák is. S erre viszik a bálókra leányaikat, hátha akad valamelyik francia négyes alatt egy olyan táncos, aki nemcsak táncol és udvarol, hanem meg is nőül. Persze minden mulatságon más és más öltözékben jelennek meg a hölgyek s ezek után nem csodálható, hogy a bálózó polgári család néhány száz koronát dob ki a farsang előtt. Pedig hát micsoda tévesztett spekuláció manapság bálba vinni a leányt azért, hogy ott keressenek vőlegényt a számára! A mai fiatalság már reális nevelésben részesült, ha már nagy nehezen el is szánja magát a nőülésre, nem a táncterembe megy asszonyt keresni, hanem megy — a telekkönyvbe, vagy a konyhába, hogy megtudja, micsoda gazdasszony lesz a leányból. Száz és száz mód van arra, hogy fiatal emberek megösmérkedjenek azzal a leánnyal, aki érdekli őket — minek akkor az a nagy kiadás a bálókra?

De még hagyján lenne, ha nem dulna olyan nagy mértékben az urhat-

námság közöttünk. Csinos báli ruhát olcsón is lehet készíteni, de olcsó báli ruhában járni nem sikk! Selyem, bársony, párisi, bécsi, vagy legalább is budapesti szabónak kell elkészíteni négyszeres és hatszoros áron a báli ruhákat, amelyeknek okvetlenül szebbnek és drágábbnak kell lenniük, mint a sógornéé, vagy a fűszeresnéé. Két kézzel dobáljuk a pénzt a farsang alatt és a rövid hopp után következik a hosszú kopp!

All még javában a farsang széles Magyarországon. Fénytelen, kivilágított tánctermekben, cigányzene, pezsgő mellett busulunk a hazáért, — mintha valóban semmi egyéb dolga nem lenne már a magyarnak, mint sirva vigadni.

Pedig nem sirva vigadásra, hanem cselekedetre van ez az ezerszentes nép teremtve. Alkotnunk, dolgoznunk, küzdenünk kell, hogy megmaradhassunk mi és megmaradhasson a hazánk.

politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 14.

Politikai körökben élénk feltűnést keltett a „Pester Lloyd“ egy bécsi távirata, amely szerint határozottan téves az a hír, mintha Fejérváry Géza bárót a király hívta volna kihallgatásra, mert a miniszterelnök ezuttal maga jelentkezett a Burgban és audienciát kért.

(Fejérváry a királynál.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Ő Felsége ma délelőtt 10 órakor kihallgatáson fogadta Fejérváry Géza báró miniszterelnököt. A kihallgatás ötnegyed óra hosszat tartott.

(Ujabb kompromisszum-hírek.)

Elég jól értesült helyen tudósítónk a baladópártot jellemző és igen érdekes felvilágosítást kapott a miniszterelnök kihallgatásának okáról. Eszerint a koalíciós pár-

tok vezérei jónak látták volna minden lehetőt elkövetni arra nézve, hogy az országgyűlés feloszlását megakadályozzák. Mert úgy érzik, hogy az országgyűlés feloszlása esetén a kizártnak tekinthető minden békekisérlet. Ezen indoktól vezetve a koalíció vezérei állítólag Lukács László utján lépéseket tettek Fejérváry Géza báró miniszterelnök-nél, hogy az országgyűlés feloszlátása megakadályoztassék. Ehelyett azt ajánlották, hogy vagy napolják el az országgyűlést újabb három hónapra vagy rekesszék be az 1905—1910-iki országgyűlés első ülés szakát. Ezenkívül a koalíció vezérei — forrásunk szerint — kijelentették, kötelezőleg, hogy az elnapoló vagy ülészak berekesztő királyi kéziratot minden óvás vagy tiltakozás nélkül tudomásul veszik és annak folytán nyomban széjjelmennek.

Forrásunk szerint, Fejérváry Géza báró, aki a békés kibontakozásnak igaz, őszinte (?) híve, ezt az ajánlatot éppen a kompromisszum tárgyalások lehetővé tétele érdekében elfogadhatónak találta és kedden délután elő is terjesztette a koronának. Arról természetesen tudni nem lehet, hogy minő választ kapott, de nagyon valószínű, hogy a király hozzájárult az előterjesztéshez.

(Egy megyefőnök kudarca.)

Balassagyarmatról táviratozzák, hogy a közigazgatási bizottság ma ülést tartott volna Berchtold gróf főispán elnöklésével. A gyűlés 10 órára volt egybehíva. A főispán egynegyed órával előbb elfoglalta az elnöki széket. Pont 10 órakor megjelentek a bizottsági tagok és a tisztikar. Nagy Mihály alispán kijelentette, hogy nem ismeri el Berchtold grófot Nógrádmegye főispánjának és mivel ő foglalta el az elnöki széket, nem vesz részt az ülésen és ezzel elhagyta a termet. Dr. Sziogyártó Pál hasonló kijelentést tett a választott és kinevezett tagok nevében, mire valamennyien kivonultak a gyűlésteremből. E közben Simonyi Dénes sértő szóval illette a főispánt, a ki a sértő szóra felhívta a jelenlévő királyi ügyész figyelmét és minthogy Simonyi

gatta a hajfűrtjeit a kupé homályos tükrében.

— Fehérruhás hölgyek is lesznek, mondta magában, nem szállhatok ki szétborzolt fűrtökkel . . .

Éz a föltevés hamisnak bizonyult, mert az állomásfőnök feleségén kívül (aki barna kalmukszoknyában etette az állomás tyukjait) nem volt női személy a perronon. A megcsalatozott mester, gondosabb keresés után, a harmadosztályu étteremben fölfedezte végre a minapi vendégét, a sprleccerező Sajóhelyit.

— Nos, kérdezte, nos, hát nem vártak rám?

Sajóhelyi ünnepeken föllállott.

— Magam vagyok itt, kitűnő művész, de a sárosberényiek szomjuhozó lelke itt lebeg körülöttünk a perronon . . .

— Hát a főszolgabíró kocsija hol lebeg?

— Az odakünn várakozik a kijárási előtt.

Két öreg katonaló csemesegett egy sárgára festett homokfutó előtt amelyben szénával megtömött, alacsony ülések várták a kiváló vendéget. A mestert fölsegítették a kocsira, a titkár pedig nehézkesen melléje telepedett.

Nagy, égbenyülő hegyek zárták el a kilátást Sárosberény felé. Ujházy aggódva tekintgette szét a kőbényülő ormok között, majd meggyújtotta kialudt szivarját.

— Mikor érünk be?

— Negyven ötven perc múlva Sárosberényben leszünk.

Délután egy óra volt, meleg, bágyasztó szellők simogatták a szunyókáló utasokat. Sárga kőköröcsinék szegélyezték a homokos utat, mely végtelen hosszúságban nyult be a távolban kékülő hegyi ösvényekbe . . . A mester elszunnyadt a kocsiban s mikor fölébredt, megnézte az óráját.

— Szent isten, kiáltotta, hiszen éppen most múlt el öt óra . . .

— A titkár kinyújtotta a mutatóujját.

— Ott vagyunk, szólt nyugodtan, tíz perc múlva megpillantjuk a sárosberényi tűztornyot. Csak fölkapaszodunk erre a dombcskára s a másik oldalra úgy leereszkedünk, mint az aludtej . . .

A mester nem értette jól a hasonlatot, de azért türelmesen hátradült az ülésen. — Mire a dombocskát szerencsésen megkerülték, éppen félhatót mutatott a budapesti kronométer.

Végig hajtatták a főútcán, melynek végében a szintársulat igazgatója kémlelte az elmosódó távot. Mikor Ujházyt megpillantotta, háromszor a levegőbe dobta a kalapját.

— Csakhogy megjött, kiáltotta, Rip, Rip, Hurrá!

— A mester fáradtan nyujtogatta ki elgémberedett tagjait.

— Háromnegyed hét, mondotta kedvetlenül, ideje lesz hozzá kezdenünk a próbához!

— Mit próba, válaszolt az igazgató megvetéssel. Keil is próba az ilyen isten kegyelméből való művésznél . . . Sokkal fontosabb teendők várnak ránk, mielőtt az előadást megkezdendők . . .

— Milyen teendők?

— Háromszor fogunk végig sétálni a nagytemplomtól az Arany Oroszlánig . . .

— És miért fogunk sétálni?

Az igazgató bizalmasan kulcsolta át a mester sajtó derekát.

— A közönség bizalmatlan, szólott sutogva, mióta Nádával becsapták.

— Hogyan csapták be?

— Tavaly a Nádai vendégföllépését hirdette egy szédelő színigazgató. A közönség szétkapkodta a jegyeket, de mivel Sárosberényben egyetlen ember se ismerie a közzoros színművészt, egy alsó kubini biztosítási ügynököt léptettek fel a Nádai neve alatt. A közönség megtapsolta a vendéget, s csak két hónap múlva derült ki a szédelés, mikor a Budapestre rándult körjegyző a Párisban látta az igazi Nádait.

Az igazgató és az igazgatóné csakugyan kétoldalt fogták a hűledező mestert s hajlongva, édes mosolyal kísérték végig a nagytemplomtól az Arany Oroszlánig. Mikor

a sértést megismételte, a főispán rendelkezésére kijöttek a csendőrök a melléktérre. A főispán elrendelte Simonyi kivezetését. Simonyi a csendőrökkel is feleselt, mire a bizottsági tagok és Sebasta csendőrfőhadnagy csitították őt és kitudskolták az ülésteremből.

(Makó közigazgatási bizottsága.)

Makó város közigazgatási bizottsága ma Cseresnyés főispán elnöklete alatt ülést tartott. Cseresnyés főispán üdvözlö a tagokat és kéri, hogy e nehéz időben támogassák. Napirend előtt Justh Gyula szólal fel és kijelentette, hogy ő ezt az egész közigazgatási bizottságot, a hogy most össze van állítva, törvénytelennek jelenti ki, mert csendőrszabályok akadályozzák az alkotmányos jogok gyakorlását. Kijelentette Justh Gyula, hogy minden hozandó határozatot törvénytelennek fognak tartani és ellene előre is óvást jelentenek be. Ilyen törvénytelen bizottsággal nem tárgyalnak. Erre Justh Gyula eltávozott és vele távozott még hat a választott tagok közül, a többség azonban ott maradt és tárgyal. Többek között beszüntették Farkas Mór ellen a fegyelmi eljárást, a ki a kormányhoz az adó és ujonc kérdésben kiadott rendeletét végrehajtotta. Beszüntették továbbá a fegyelmi eljárást Makó város három tisztviselője ellen is, a kik, mikor a nagygyűlés után az utcán zavargások voltak, a rendet iparkodtak helyreállítani. A bizottság utasította Makó városát, hogy ezeknek a tisztviselőknek visszatartott kétharmad fizetését adják ki.

(Nagybányaiak Kossuthnál)

Nagybánya város Kossuthot, Apponyit, Zichy Aladárt és Bánffyot nemrégiben diszpolgáiraivá választotta.

A diszpolgári oklevelet úpes küldöttség ma nyújtotta át Kossuthnak lakásán, ahol Apponyi és Zichy is megjelentek.

Kossuth meleg hangon megköszönte beszédében a kitüntetését és többek között a következőket mondotta:

— Nehéz idők közelednek. Legközelebb feloszlatják a képviselő-

házat és meglehet, hogy a vármelegyet is elnémitják. Akkor kötelessége lesz minden magyar embernek, hogy a haza sorsának megvédésében személyesen résztvegyen. De nem sokára el kell következnie az új korszaknak, amely nem a 67, hanem a 48 jegyében fog megindulni.

Utána Apponyi és Zichy néhány meleg szóval szintén megköszönték a diszpolgári oklevelet.

(A vezérő-bizottság.)

Az ellenzék a kormány lármás készülődésével szemben egészen csöndben várja, mi fog bekövetkezni. A függetlenségi párt egyes rétegeiben és az alkotmánypártban még mindig vannak, akik kételkednek az országgyűlés feloszlásában. Az alkotmánypártban most is dolgoznak azon, hogy csak az ülészak berekesztése következzen be, Semsey Boldizsár, Szivák Imre és Issekutz Győző ennek az ideának erős propagandát csinálnak s állítólag a dologról tudomást szerzett a miniszterelnök is, aki most referált róla a királynak. Ez azonban a most már kész terven alig változtat.

A vezérőbizottság napról-napra folytatja a tanácskozásait, amelyekről most semmi sem szivárog ki. Annyira diszkrecióban tartja a baloldal vezérkara a terveit, hogy most nem is hirdetik előre az üléseket és ezekről kommunikéket sem adnak ki. Az eddigi ülésekről minden iparkodás dacára is tudomást szerzett rendszeren a kormány és minduntalan kontrakarriozta a vezérőbizottság elhatározásait. A mostani nehéz időben pedig erre csakugyan nincsen szükség. És a vezérőbizottság most gondoskodik is arról, hogy minden akeiójáról csak végrehajtásuk után értesüljön az ország.

(Fejérvári Bécében.)

Fejérvári miniszterelnök a kihallgatás után visszatért a bankgassei magyar palotába, de elutazása dolgában még nem intézkedett. Hir szerint a mai audienca összefügg az országgyűlés feloszlásának előkészületeivel.

(Cáfolat.)

Félhivatalosan megcáfolják a politikai körökben ma elterjedt azon hirt, hogy Fejérvári miniszterelnök utódául Nyiry Sándor volt honvédelmi miniszter volna kiszemelve.

(A vezérőférfiak értekezlete.)

A függetlenségi-párt elnöki szobájában ma este hosszantartó bizalmas értekezlet volt Kossuth, Andrassy és Zichy Aladár között. Az értekezleten a vezérőférfiak elhatározták, hogy a vidéken levő függetlenségi képviselőket, tekintettel a várható rendkívüli eseményekre, táviratban Budapestre hívják.

Öngyilkossági kísérlet.

Marólugot ivott.

Életunt asszony.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 14.

Amidőn ma egy újabb maróluggal történt öngyilkosságról kell beszámolnunk, egyben indítatva érezzük magunkat azon aggodalmunknak kifejezést adni, hogy ha ez így tart tovább a zeiros szóda nagyon megdrágul és a takarékos háziasszonyok ennek anyagi szempontból kellemetlen következményeit különösen nagymosás és szappanfőzés alkalmával ugyancsak megfogják érezni.

Ezzel persze keveset törődnek a halál önkéntesei, mert hát gondolnak is ők valamivel olyankor, amikor elkényszeredett lelkük a másvilágra kívánczik. Mit nekik már nagymosás, szappanmosás a vagy bár akármit.

Bogdán Józsefné is pedig, ha mielőtt — úgy lehet — végzetes tettét elkövette, arra gondolt volna, hogy mi lesz árván, anyátlanul hagyott apró gyermekeivel, a maróluggal, amit bekebelezett, kimosott volna inkább egy csomó szennyes ruhát és nem adta volna fejét öngyilkosságra, amire — mint látszik — különösebb oka nem is volt.

Az asszony férjével aki távirda munkás a legjobb egyetértésben élt évek hosszú során keresztül.

Világra hozott egy sereg gyereket és gondos anya, jó feleség volt. Most az utóbbi időben mániájává vált, hogy ő a föld legboldogtalanabb halandója, sorsüldözött, szerencsétlen és szörnyen vágyott a halába.

Tegnap délután férje távollétében egyedül volt otthon gyermekeivel Késs-utca 80. szám alatti lakásán és nagy elbusultában maróluggal megmérgezte magát. Jajveszék-lésére, az udvarról berohant Jóska nevű 13 esztendő fia a konyhában találta a földön fetrengve rettenetes kinok között, mellette hevert a bögre, melyből a gyilkos folyadékot kiitta. A gyerek a látva történeteket elszaladt a rendőrségre és ott bejelentette az esetet Nagy Imre polgári biztosnak, aki Varga Emil kerületi orvossal csakhamar megjelent a színhelyen. Az orvos nyomban gyomormosást alkalmazott, azonban a szerencsétlen asszony belsősorsát, mire a segélynyújtás érkezett, a méreg annyira összeégette, hogy aligha épül fel.

a boltok, a sétálók előtt elhaladtak, hangosan megkérdezték tőle:

— Meleg van Budapesten, Ujházy ur?

— Hol nyaral az idén, Ujházy ur?

Föllép valami új szerepben, Ujházy ur?

— Jár sokat Ósbudavárába Ujházy ur? A kereskedők kifutottak az üzleteikből, a járókelők izgatottan suttogták:

— Csakugyan ő, csakugyan a kitűnő mester!

A sá osberényi prépost nyájasan emelte meg előttük cilinderét:

— Isten hozta nagy művész, Isten hozta kiáltotta a tulsó gyalogutról.

A tüzoltóparancsnok szalutált, a főjegyző kíváncsian nézett ki a sörösarnok ablakából. Az igazgató kedélyesen dörzsölte össze a kezét.

— Zsufolt házunk lesz, motyogta derülten, az értelmiség érdeklődik a vendégünk iránt...

A bemutatató séta után sietve átöltözködtek és tíz perc múlva megkezdtek az előadást. — A vendégföllépés óriási diadallal végződött, s a harmadik felvonást mindenáron meg akarta ismételtetni a mámoros közönség.

Mikor másnap reggel leszámoltak, az igazgató kilenc forint hetven krajcárt olvasott le a vendégművész kezébe. Az előadás negyven forintot jövedelmezett, de a költségek meghaladták a husz forintot. A mester

nem találta tulmagasnak a honoráriumot, de az ő veleszületett hercegi grandezájával tette el a mellényzsebébe a pénzösszeget, nehogy az igazgató megsértődjék.

Másnap újra föllépett, s ekkor már lényegesen megszorodott a jövedelem: magára Ujházyra tizenöt forint és harminckrajcár jutott. A mester ismét zsebre tette a pénzt, de csakhamar kivette újra, hogy a borralókat szétossza. Mikor a kellekesekkel szinpadit munkásokkal, szállodai pincérrel, portással és szobalánnyal végzett, kiderült, hogy mindössze három forintot és negyven krajcárt kellett ráfizetnie a sárosberényi vendégszereplésre.

Ekkor még, különböző utiköltségek címén hozzá kellett csapni harmincegy forintot s így a mester azzal a megnyugtató tudattal ülhetett föl a vonatra, hogy mindössze csak harmincegy forintjába és negyven krajcárjába került az a gyönyörűség, hogy a sárosberényieknek a Lengyel zsidót és Constantin abbét bemutathatta...

Az igazgató kikísérte a nagy vendéget az állomásig, s mikor Ujházy már helyet foglalt a kupében, némi önérzettel szólott:

— Isten vele, szerencsés utazást, nagy művész! Boldog vagyok, hogy ilyen szép sikerrel járt a vendégszereplés!... Most már elmondhatja Budapesten, hogy mi is tudjuk méltányolni az igazi művészetet!...

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— február 14.

Nos tisztelt parlament,
A borsód falament,
Sok grapsa generál
Degenerál, regenerál.

Nos, gyilkos ostorok,
Ti sok hangos torok,
Immár szétkergetnek,
Mit tehetnek? Elmehetnek.

Tizenkét apostol
A mit tett oszláskor,
Tanított, buzdított...
Hirdessetek törvényt, jogot!

Gyilkosság mindenfelé.

— febr. 14.

Tele van a levegő borzalmas gyilkosságok hírével, hol itt, hol ott folyton csak gyilkosságról van szó.

A lapok nagyobb terjedelmében jelennek meg, mert a helyzetet a közönségnek fel kell tárni.

A közönség érdeklődik a gyilkosságok minden mozzanata iránt, de hogy is ne, hisz ez olyan izgató s valóságos események a rosszra, a bűnre.

Tele van a levegő a borzalmas hírekkel, a rikkancsok kétségbe esetten kiabálják, hogy meg van a gyilkos, a gyilkost megfogták, nagy szenzáció és a közönség lépre megy s veszi a felspékelt s agyon garnirozott gyilkosság hírekkel telt lapokat, hisz a mi népünknek ilyen lap kell, mely gyilkosságokat tárgyal, még pedig a legrémesebbjéből, még ha abból egy szó sem igaz, de legalább izgatja a kedélyt s van mit tárgyalni a családban.

A gyilkosokat elfagtták, a gyilkosok elmenekültek, a gyilkosokat beszállították az ügyészség fogházába: ezeket a lapok leghivebben tárgyalják, a lapokban fejezeteiket csinálnak, szakaszokra osztják a híreket s allangos címekkel, hogy a jóhiszemű közönség előre tudja, mily izgató fűszer az, mit a lap neki mint pirulát, beadni kíván.

És minden ez a rendőrség előnyére szolgál, mely tunyán, tétlenül, összedugott kézzel nézi az eseményeket s a közönség pedig a lapok legpontesebb értesülései szerint — azt hiszi, hogy a rendőrség a hátszát folytatja a gyilkosok ellen.

Hogy is ne hinné, nálunk minden utca sarkon tele torokból ezt kiáltják a gyermekek.

— Bizony ez előtt ez sem volt, — mondják a járókelő nénikék, hogy az utcán a gyerekek egy krajcáros lap végett ennyit orditoznak, de ugylátszik, ez most meg van engedve, mert ezért pirrel fizetnek.

Utoljára is azonban a nép lassan fel fog világosodni, hogy ez a szó szoros értelmében a népbutításra irányuló sok hirlapi kacsa, csak mese, melyből egy szó sem igaz, rájön arra, hogy ez egy üzlet, melynek célja a nép bőrre vadászni, a nép garasait kiszípolozni.

A gyilkosokról azonban szó sincs, a gyilkos helyett álgylkosokat, gyanus embereket tartóztatnak le, ezeket faggatják, nyaggatják és sanyargatják jó ideig, leis fényképezik őket s a nép a kirakatban jól meg bámulja, sőt még a fővárosi lapok is beugranak s a képeket mellékelik.

Igen, a gyilkos jó úton van, őtet senki sem keresi, nem instálják meg soha, nálunk még ehhez nem értenek, a mi rendőrségünk mai állapotában egy intézmény, melyről jobb hallgatni, nem érez ott senki a lelkiismeret mardosost, de minek is, a rendőrség inkább a maga dolgával törődik, jobban mondva, mindenki inkább a maga életét félti.

(+)

Az utolsó napok eseményei alkalmából szükségesnek láttuk a találó közlemény újraváló kinyomatását.

— **Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában,** ma „Gyertyaszennelő Boldogaszony” ünnepén: 6 órakor reggeli istentisztelet, kanyéradással; délelőtti 9 órakor szent mise, utána miroválás és gyertyaszennelés; délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

— **Előjárósági tagjelölések.** A borbély szakosztály az ipartestület tanácsstermében ma délután tartott ülésén rendes előjárósági tagul jelölte Reiter Sándort, pótagul pedig Megyery Kálmánt. Választmányi tagokul megválasztotta: Reiter Sándort, Megyery Kálmánt, Renc Antalt, Fuchs Antalt, Jezsik Sándort, Papp Józsefet, Kovács Lajost, Oláh Sándort, Priszli Pált és Szalai Mártont. — Ugyancsak ma délután tartották előjárósági tagjelölő ülésüket a sütők és cukrászok is.

— **Vigestély.** A felolvasó estéket rendező bizottság által folyó hó 26-án a Bika dísztermében tartandó vigestély az előjelek után ítéltve, ismét nagy sikerűnek ígérkezik. Az első estélyre a jegyek már mind elő vannak jegyezve, sőt a másnap ugyan-ezen műsorral megismétlendő estére is már pár száz előjegyzés történt. Az első, az az febr. 26-án hétfőn délután 5 órakor tartandó vigestélyre az előjegyzet jegyek e hét folyamán okvetlenül kiváltandók Mihalovits Jenő gyógyszertárában. A második vigestély jegyei pedig a jövő héten kerülnek előadásra, addig csak az előjegyzések fogadhatnak el a szokott helyen.

— **Meghiusult betörés.** Retezár Kristóf hentesmester ma reggel panaszt emelt a rendőrségnél, hogy az éjjel valaki a Degenfeld téren levő piaci sátorának redőnyeit fessegetni kezdte, sőt meg is rongálta, de ugy látszik munkájában megzavarhatták, mert betörési műveletét abban hagyva, eliramodott. Retezár hentesmesternek nincs kára, ellenben a városnak igen, mivel a piaci sátrak a város tulajdonát képezik. A rendőrség az ösméretlen tettes ellen megindította a nyomozást.

— **Osztálysorsjáték.** A mai húzáson a következő nyereményeket sorsolták ki:
15.000 koronát nyert: 22803.
10.000 koronát nyertek: 1951 69624 99354.
5000 koronát nyertek: 28186 30039.
2000 koronát nyertek: 8609 24776.
1000 koronát nyertek: 2891 40137 96218.

500 koronát nyertek: 4689 5407-12406 16548 18220 18708 19698 21725 24536 29570 29608 31666 53987 36864 38062 39536 40218 51254 52175 57636 58250 58758 62660 62968 73215 77306 85367 87218 87544 89147 90370 97155 98936 103456 105107 109999.

— **A Magyar Irodalmi Társulat gyűlése.** Népes gyűlést tartott f. h. 13-án a Magyar Irodalmi Társulat Fereaczy Gyula akadémiai igazgató, felügyelő tanár elnöklétével. A gyűlés tárgya Kiss Endre, a társulat által fenntartott Főiskolai Lapok szerkesztője ellen H. Kiss Pál és társai által beadott bizalmatlansági indítvány volt. Kiss Endre ugyan is e lapban az egyenetlenkedő ifjúságot egymás megértésére, békés együtt

működésére szólította fel „a mely azonban mint Kiss Endre írja, nem zárja ki az eszmék küzdelmét, de a küzdő felek ne igyekezzenek egymás kiméletlen támadásával az ellentétek kiélesítésére, hanem, ha nem is helyeslik, de megértik és méltányolják egymás törekvéseit.” Együttal a legmerevebb tárgyilagossággal rá mutatott egyenetlenség más okára is. De az igazság fáj! Ezt vették zokon H. Kiss Pál és társai s annak hangoztatásával, hogy Kiss Endre lapjában pártérdeket szolgál, kiskarták kezéből venni a lap szerkesztését. Azonban az ifjúság óriás többsége látván, hogy Kiss Endre mellett van az igazság, fölvonult őt megvédeni a rágalommal szemben. S az ifjúság oly feleletet adott a bizalmatlansági indítványra, hogy azt 116 szavazattal 4 ellenében elvetette. Kiss Endre máltán megérdemelte a rokonszenvet, a ki különben is az ifjúság egyik legtehetségesebb írója és vezére.

— **Lóosztályozások.** A katonaság részére szükségelt és harcászatra alkalmas lovak osztályozását Hajdúvármegye központi járásának községeiben március hónapban a következő sorrendben és napokon tartatnak meg: 24-ikén Egyeken 26-ikén Tisza-Csegén, 27-ikén Balmazújvároson 29-ikén, Mike-Péresen és 30-ikén Vámos-Péresen. A lóosztályozások eszközlését — a szolgabiroóságok közbejöttével — a katonaság március hónapban Hajdúvármegye összes községeire kiterjeszti.

— **Az éjjeli szolgálat pótdíja.** A rendőrtisztviselők, kapitányok, fogalmazók és gyakornokok az éjjeli ügyeleti szolgálatért 2 korona pótdíjat kapnak. Hát bizony silányul csekély összeg ez a pótdíj. Inkább borra való számba vehető. A tanáshoz most tett előterjesztést a főkapitányság, hogy a január hónapra eső 62 korona pótdíjat kiutalványozza.

— **Rendő, aki fél.** Az éjjel Kincses József nevű napszámos mámoros állapotában az Árpád téren kurjongatni kezdett, mire az ott közelben álló Vasas István rendőr csendre intette. Kincses József feleselni kezdett a rendőrrel, aki ahelyett, hogy erélyes fellépésével igyekezett volna hatni a folyton zajongó részeg emberre, vitába elegyedett vele. A vita vége az lett, hogy a jobbkarján nyomorék Kincses József a botjával derekasan helyben hagyta a rendnek cseppet sem éber órét. A rendőrségen Vasas István rendőrt nazarénusnak ismerik, aki nem fog fegyvert senkire. Jelen esetben is azzal védekezett, a gyávaság vádjá ellen, hogy ő fegyvert nem emel senki fia ellen, mert hát — mint mondta a „reborvel” csak a zsebbe való! Ilyen rendőri közeg mellett a közbiztonságnak állapotáról jobb hallgatni...

— **Rudnay és az Országos Kaszinó.** A belügyminiszter ma megsemmisítette az Országos Kaszinónak Rudnay Bélára vonatkozó határozatát. Ennek folytán a Kaszinó választmányának az a határozata marad érvényben, amely szerint a kigolyóztatási indítvány félreteendő. A belügyminiszter egyébként el van tőkélve, hogy az Országos Kaszinót esetleg fölözlatják.

— **A világ vallásfelekezetei.** Érdekes az a statisztika, amelyet Amerikában készítettek a világ vallásfelekezeteiről. A ki mutatas szerint a világon 1 billió 563.448.000 ember él. Ezek közül 272.638.500 római katolikus, 164.066.500 protestáns, 120.157.000 görög katolikus, 11.222.000 zsidó, 219.639.000 hindu, 216.630.000 mohamedán, 137.935.000 buddhista, 157.069.500 fetis-imádó. A keresztények és zsidók legnagyobb része Európában él. A mohamedánok közül 141 millió Ázsiában és körülbelül 50 millió Afrikában él. A hinduk és buddhisták majd mind Ázsiában élnek, a fetis imádók közül ellenben majdnem 97 millió Afrikában.

Babonás szerelem. Lőrincz Margit szerette az urát, ellenben az ura mindig más asszonyok után járt. — Az asszony mindent megpróbált, hogy a hűtlen embert visszahódítsa, de nem sikerült neki. Hiába ment füvesasszonyokhoz, kártyavetőnőkhöz, hiába főzött neki szerelemit is a kuruzslók receptje szerint. Végre összeakadt egy Kiss Péter nevű emberrel, aki biztosra ígérte, hogy visszatéríti hozzá az urát, de ez a mesterkedés 20 koronába kerül. — Lőrincz Margit addig kuporgatott, fővénykedett a kevés napszámjából, míg összegyűjtötte a 20 koronát. Kiss Péter zsebreavágta a pénzt, Lőrincz Margit pedig ma szomorúan jelentette a rendőrségen, hogy az ura sem szereti, meg a pénze is odavan.

Hámos Loránd leköszönése. Azon téves hír ellenében, hogy Hámos Loránd huszárhadnagyot tiszti rangjáról lefokozták, utánjárásunk alapján kijelentjük, hogy ő önként mondott le rangjáról.

A szombati teastély sikere a rendezőbizottságnak keddi látogatott gyűlése után itélve máris biztosítva van. — Az összes szerepek ki vannak osztva, táncrendek és rendezői jelvények készülnek. Azokat a felszolgálásra felkért hölgyeket, kik eddig még nem jelentették, sürgősen kéri az elnökség, sziveskedjenek vele tudatni, elfogadják-e a felszólítást, vagy nem. A vacsora 8 órakor kezdődik a azért a felszolgáló hölgyek és a férfi rendezőség tagjai sziveskedjenek már 7 és 8 óra között megjelenni az asztalok kiorsolása és a szerepek átvétele végett. Későn jövők esetleg nem jó asztalt kapnak. Jegyek a meghívón jelzett helyeken, páholyjegyek pedig Molnár Ferenc ur női divat üzletében kaphatók.

A Kossuth-nóta. Lapunkban meg volt írva, hogy a szegedi m. kir. 3-ik huszárezred egyik hadnagya, Illyés Zoltán, Aradon agyonlőtte magát. A tragikus véget ért huszártisztról egyik aradi lap a következő érdekes apróságot eleveníti fel:

„Egyik éjjel egy társasággal betért az Abbázia kávéházba, ahol mulatás közben elhuzatta a cigányokkal a Kossuth nótát. A szomszéd asztalnál ellenzéki hírlapírók beszélgettek és ügyet sem vetettek a mulatozó társaságra.

Egyszerre odajött az asztalukhoz Illyés Zoltán és így szólt:

— Kérem az urakat, hogy álljanak fel, ha a Kossuth nótát játszik!

A hírlapírók mosolyogtak ezen a felszólításon és válaszként sorra bemutatkoztak Illyésnek, aki elszégyelte magát, hogy éppen ellenzéki újságírókkal történt ez a kis kellemetlenség.

— Bocssáznak meg az urak, de nem tudtam magamon uralkodni!

Ezután összeült a két társaság és kedélyesen mulattak együtt késő reggelig. Ezt csak most írjuk meg, amikor Illyés már nem él: most írjuk meg, amikor már nem vonhatják felelősségre. Ha erről négy hónappal ezelőtt emlékeztünk volna meg, bizonyára az lett volna a sorsa, mint a nagyváradi honvédtiszteké.

Nagy bélyeglopás Lippán. Néhány évvel ezelőtt a temesvári kir. törvényszéknél díjnoki minőségben volt alkalmazva Stefánovits János, egy könnyelmű, csinos megjelenésű fiatalember, aki kevés keresete dacára is szeretett nagy lábon élni és ezért temérdek adósságokat csinált. Hitelezői zaklatása elől a lippai járásbíróshoz helyeztette át magát, ahol folytatta könnyelmű életmódját és hogy uri passzióit kielégíthesse — több ezer korona értékű okmánybélyegeket sikkasztott el a kezelése alá került aktról. Bűnös manipulációit sokáig büntetlenül végezhetette, mignem rájöttek a dologra, de ezelőtt nem tudtak rábizonyítani semmit. Ekkor aztán ismét Károlyfalvára helyeztette át magát, ahol a vizsgálóbíró a terhelő gyanuok alapján tegnap váratlanul letartóztatta. Stefánovits ma töredelmes vallomást tett a vizsgálóbíró előtt.

A csendőrség létszámának emelése. A honvédelmi ügyvivő a belügyi ügyvivővel egyetértőleg rendeletet bocsájított ki, amely szerint a csendőrség létszámát nyolcszázhetven fővel emelik. A rendelet szerint négy új százparancsnokságot, tíz új százast és száznegyvenöt új őrsőt szerveznek. A létszámemelést április hó elsejéig végrehajtják és ugyanakkor felemelik a csendőrmesterek fizetését napi 15 fillérrel, őrsvezetőkét és csendőrökét napi 14 fillérrel. Ezzel szemben azonban beszüntetik az étkezési és elfogatási pótlékokat.

Részegítő levegő. Nem csupán a tavasz első lehetetétől lehet megrészegetni, hanem a boros, vagy egyáltalán szeszes italokat tartalmazó pincék levegőjétől is, különösen az italok kezelése közben. Ez a tény szolgáljon egyúttal mentségül sok ártatlanul meggyanusított pincekezelőnek. Ahol bort, vagy szeszes italokat tartanak, az alkohol szaga többé kevésbé mindig érezhető s hogy az ilyen alkohol-gőzzel telített levegőben való tartózkodás tényleg részegséget idéz elő, különösen tapasztalták a londoni docok pincéiben, a hol rengeteg menyinyisgű szeszes ital van néha felhalmozva. — Aki csak egyszer végig megy a pincében, kellemes, derült hangulat fogja el, utána pedig fáradtság, fejfájás, levertség, szóval az enyhe „macskakeserv“ tünetei lépnek fel. Ugyanezt fogja tapasztalni, aki először keresi fel a délspanyolországi sherry-bodegákat. Nagyobb cognacraktárakban igen súlyos részegséget idéz elő a raktár levegője. Ezt a gyorsan fellépő ártatlan részegséget a szeszes italokból gyorsan elpárolgó éterek hatásának tulajdonítják. Ugy az alkohol, mint a szeszes italokban foglalt éterek rendkívül gyorsan felszívódnak a tüdőn keresztül. Ezért mutatkozik oly gyorsan a hatás.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztóban.

x Nincs többé hajhullás. Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

x Ujítás képkeretekben. Üzletemben a legmodernebb képkeretek készíttetnek, aquerellek, krétarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. c. vevőközönségnek a kirakatomban kiállított ránk megismerésére b. figyelmét. Pongrácz Géza papírgyári raktára a Bika-szálloda mellett.

x Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csusz és kőszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsolés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu“ gyógyszeráránál.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Farsangi kilátások.

— febr. 14.

Még rövid két hét, rövid mint az álom, mely elmosódik s az emlékezetből kivész, — még rövid két hét tehát s vége a farsangnak.

Lehet ez az idő hosszú is, rövid is, a hogy vesszük.

Ha egyszerű mulatozási szempontból vesszük az időt, úgy csak rövid lehet, mert mulatni, gond nélkül, tele erszéanyel, ez nagyon is kellemes.

De a farsangban kötődnek a szerelmi regények is, melyek hol itt, hol ott, néha-néha jó kimenetellel is végződhetnek.

A táncterem sima padlóján két szem-pár egymásba lövel, megértik egymást s kész van a házasság.

Ha nincs akadály utban, feltétlen lesz is belőle valami.

De ha nem táncteremben, lehet otthon, az utcán, a jégpályán is, — de farsang idején kötődnek mégis leginkább az édes szerelmi viszonyok!

Sokszor titokban, óvatosan, a szülőket kijátszva, a boldog szerelmesek már régen egymáséi, adják a kétszínűt, a tettét s felhasználva a percekét, mikor nincs ellenőrzés, bizony alaposan élvezik egymás szerelmét.

A szerelmeskedőket nem lehet rajta kapni, a szerelem nagy mester, mely tud tesz minden emberi számításon.

A jó szülők pedig aggódva töltik el a farsangot, vajon hoz-e ez nekik, illetve leányaiknak szerencsét és boldogságot? jön-e egy ügyvéd, egy jó fizetéssel bíró hivatalnok, egy katona sok pénzzel vagy más jó párti, hol csak a leányt kell férjhez adni s a pénz az legyen majd a férj dolga.

De viszont így gondolkoznak a házassulandó férfiak is, ők sem alusznak, minden tettök csak színlelés és félrevezetés, alaposan becsapják a leányt s ennek szülőit: szóval a játék nagyon is veszedelmes.

Ki legyen tehát résen? az ész vagy a szív? mert a ravasság ellen nehéz küzdeni s így a farsangi kilátások a legtöbb esetben is meddők maradnak.

+

A vöröskereszt táncestély.

— febr. 14.

A jelenlegi báliszezon forgatagában és zajában kétségtelenül első hely illeti meg a Vöröskereszt egyesület tegnap este a „Bika“ dísztermében tartott táncestélyét, mely minden várakozást fölülmulva fényesen sikerült. Az est érdekessége és fővonz ereje a palotás tánc volt. Valóban elragadóan szép volt, mikor a díszmagyarba öltözött deli ifjak bájos hölgyekkel végig lejtették ezt az ideálisan szép régi magyar táncot. A régi jó időket láttuk modern keretbe pár percre vissza térni. Meg is érdemelték a táncok és táncosnők a frenetikus tetszés nyilvánulásokat, mert oly hévvel és tüzzel, majd méltósággal táncoltak, hogy még csak szemlélése is nagy élvezetet és gyönyört nyújtott.

Városunk kitűnőségeinek s hölgy közönségünk elítjének színe-java emelték a bálieszt fényességét. A notabilitások között ott találtuk Eekensberger György, Nagy Géza, Schmidt ezredeseket, gróf Zedvitz Alfrédet, dr. Gajzágó Bélát, Kazinczy Gábert és Tomcsányi Dezsőt, Dr. Szűts Miklóst stb.

A táncestély a legjobb kedvben a kora reggeli órákig tartott.

A jelen volt hölgyek névsorát a következőkben adjuk.

Urasszonyok: Somossy Lászlóné, Szunyogh Sándorné, özv. Váradi Szabó Jánosné, Dr. V. Szabó Jánosné, Majorovich Erdréné, Demetrovics Pálné, Dr. Árvay Béláné, Dömök Béláné, Paulovich Józsefné (Egyek), Dr. Szűcs Miklóné, Dr. Gajzágó Béláné, Nagy Elekné, Agricola Adolfné, Nagy Gyözné, Márk Endréné, Dr. Lengyel Rezsédé, Dr. Nagy Lajosné, Orosz Istvánné, Kolosi Béláné, Fráter Erzsébet, Zádor Lajosné, Nedetzky Ferenzné, Lux Albertné, H. Nagy Elekné, Popovich Gézáné, Tomcsányi Dezsóné, Cseley Gyuláné, Bartók Agostonné, Wieber Adorjáné, Revicky Lászlóné, özv. Gerzson Ödönné, Eber

Viktorné, Zrinyi Istvánné, Bory Béláné, Benyás Emilné, Demetrovics Gyuláné, Buzás Miklósné, Vidovich Meuyhértiné, Szücs Gézánné, Porosz Istvánné, dr. Barcsa Jánosné, Perczel Miklósné, Váradi Szabó Jánosné, Szabó Kálnáné, Keresztfalvy Gyuláné, öz. Reviczky Józsefné, Nagy Győzőné, Potorán Istvánné, Irinyi Istvánné, Csebey Gyuláné.

Urleányok: Závory Góza (Budapest), Dömök Irén, Demetrovics Duci, Gajzágó nővérek, Lux Olga, H. Nagy Irénke, Popovich Mariska, Fomesai Mariska, Eckensberger Ili, Bartók Bella, Póchy Kata, Kubay Mariska, Vidovich Georgina, Porosz Magda, Rózsa Piroska, Perczel Etus, Klebesberg Emma, Szabó Kats, Keresztfalvy Berta, Ujtalussy Vera, Fényes Szeréna, Potorán nővérek, Papler Irma, Hanthó Kuki, H. Nagy Irénke.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, febr. 16.: „Párbaj.“ Szinmű. (C.)
Szombat, febr. 17.: „Lisistrata.“ Operette. (A.)

Vasárnap, febr. 18. d. u.: „János vitéz.“ Daljáték.

* „Fedora.“ Talán az orosz forradalmi mozgalmak okozták, hogy Sardau kriminális drámája ma sem téveszti hatását nálunk is szép nézőtér előtt kerül színre, mely az előadás sikerültebb részeit tetszészajjal honorálta. J. Csáder Irén a címszerepben sok szépet produkált. Játékán ugyan meglátszik a szerep magyar kreálójának, Helvey Laurának hatása, a kinek pathetikus stíljét, nehéz hangsúlyozását is átvette, de azért a magáéból is juttat alakításában. A 2. felvonásban, a mikor Ipanoff iránt való gyanuját elfojtja, aztán a 3. felvonás nagy jelenetében nagy drámai erővel játszott s magával ragadta a közönséget. Igazán sajnáljuk, hogy a jeles művésznőt oly ritkán látjuk hozzá méltó szerepben. Szakács Andor (Ipanoff) a 3. felvonásra tartogatta erejét, a többiben hideg volt. Látszott rajta, hogy indispozícióval küzd. Az előadás többi része, ha csaknem a kisebb szerepeket játszó Krasznai Ernő és Juhai kivételével, közepes színvonalon mozgott.

* **A holnapi újdonság.** A Párbaj szenzációs újdonság ma kerül színre a debreceni színházban. — Az igazgatóság nagy gondot fordított az előadásra. A társulat kiváló erői játszó a főszerepeket, és így biztos a fényes erkölcsi siker.

* **Lisistrata,** tekintettel, hogy az (A) bérlők, ezt a bájos operettet csak egyszer kapták, az igazgató több oldalról tett ohajnak tesz eleget, hogy ismét előadja (A) bérlőkben, a főszerepben Zilahyné S. Vilma, Pozsonyi, Koppán, a férfiak közül Ternyei, Polgár, Sarkadi, Békefi, Perényivel.

* **Gül baba.** A legközelebbi újdonságokból ma kezdődtek meg a szinpadai próbák, az ének részek Huber vezetőse alatt tökéletesen be lehet tanulva és most már az összpórbák folynak, a fényes kiállítású operette legközelebb szinre kerül a főszerepben Zilahyné S. Vilmával.

TAVIRATOK.

A marokkói kérdés.

Algeciras, febr. 14. Radowitz német és Revoil francia kiküldöttek tegnapi beszélgetése a helyzeten semmitsem változtatott. Eszmecserejük lakonikus természetű volt. Egyik részről sem tettek javaslatokat. Ezideig senki sem tudja, hogy a német kiküldöttek kaptak-e már utasítást. A beszélgetés

lefolysását, a mely csak néhány percig tartott, mindkét fél titokban tartja, de maga az a tény, hogy beszélgetés történt, nagyon kedvező hatással volt.

Öngyilkos lelkész.

Tokaj, febr. 14. Honécy Miksa evangélikus lelkész ma ismeretlen okból agyonlőtte magát.

A forrongó Oroszország.

Pétervár, febr. 14. Voronov Daskov gróf kaukázusi helytartó a következő táviratot intézte Miklós cárhoz Tifliszből 12 iki kelettel: Alikanov tábornok közli, hogy a legcsuni kerületekben Gaorilov ezredes egy csapatát a lakosság és a lelkészség szent képekkel díszített zászlók alatt fogadta. A lakosság teljes megadását jelentette ki és hűségi esküt tett. Dél Georgián egész lakossága is hűségi esküt tett Cugaidiben Hondszingszu ezredes megérkezésekor az összes községi testületek határozottan kijelentették, hogy hajlandók az eléjük irt követelményeknek megfelelni. Egyszersmind kiszolgáltatták a tugsyok egy részét és fegyvereit.

Budapesti gabonátöze.

Budapest, febr. 14.

(Déli sárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, 5-10 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek közül tengeri 5 fillérrel olcsóbb, rozs gyenge, zab forgalom nélkül, árpa változatlan. Idő: borus.

Buza áprilisra	16.72-74.
Buza októberre	16.70-72.
Rosza áprilisra	13.64-66.
Zab áprilisra	13.38-40.
„ októberre	14.74-76.
Tengeri májusra	13.30-34.
„ júliusra	13.68-70.
Répe augusztusra	27.70-90.

Szerkesztői-posta.

Automobil. Mindenesetre ön a hibás. A ki egyszer megszűnt jót tenni, az sohasem tett jót. Ha pedig jót tett és visszaélt vele, a midőn — akár dühében, akár jogos, vagy jogtalan felháborodásban — szemére vetette, mások előtt sejtette cselekedetét, azon perctől fogva nincs joga hálára számítani. Az illető — ki részorult önműre annak idejében — cselekedhetett később helytelenül, de önműre a viselkedése sem volt nemis. Ur létére elvesztette önuralmát, pedig ennek ellenkezője az uri tempó hasonló esetekben. Így tehát a dolog kölcsönösen ki van egyenlítve. Nincs mit egymásnak szemökre hányniok.

B. G. Iskolai feladványnak való, gyerekes olvadozás.

Városi Színház.

Bérlet 116. szám (B)

Csütörtökön, 1906. évi február hó 15-én:
Újdonság! Itt először: Újdonság!

A párbaj.

Szinmű 3 felvonásban. Irta: Lavedan Henri.

SZEMÉLYEK:

De Chailles hercegné — Almási Lola.
Musgr. Boléne, püspök — Békés Gyula.
Dr. Morey — — — Ternyei Lajos.
Dániel abbé — — — Szakács Andor.

Holnap, pénteken, február hó 16-án:

A párbaj.

Szinmű.

A SCOTT-féle eljárás.

szerint a csukamájolaj emulgálása által készül a világhírű SCOTT-féle EMULSIÓ. A csukamájolaj régen kipróbált és gyógyító ereje valóban csak a SCOTT-féle EMULSIÓ-ban jut teljesen érvényre, mivel ezen formában a csukamájolajat mindenki szívesen veszi be. Alkalmazása az egész szervezet sokkal erősebb lesz és beegségek eseteiben növeli mint a közönséges csukamájolaj. A SCOTT-féle EMULSIÓ jó ízű és határozottan könnyen emészthető. A SCOTT-féle EMULSIÓ a legfinomabb norvégiai gyógycsukamájolajból készül méz és nátron hypophosphito hozzáadásával.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukát vivő halász“ védjegy.

A SCOTT-féle EMULSIÓ kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL
„Városi gyógyszerár“

BUDAPEST, IV., Váci-utca 3450

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fill.

Hirdetmény.

A debreceni ev. ref. egyház presbitériuma tudomására hozza az ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi járulékok a folyó 1906-ik évre ki van vetve, s az adókiivetési munkálat az ev. ref. egyház számvevői hivatalába. (Egyháztér 17 sz. alatt) köz szemlére kitéve, hol az a hivatalos órák alatt folyó évi február hó 14 ik napjának délelőtti 9 órájától ugyan csak ez évi február hó 22-ik napjának délutáni 5 órájáig b-rikiáltal megtekinthető.

Felhívának ennélfogva ev. ref. egyházunk tagjai, hogy ezen adókiivetési munkálatot a kitétt helyen és idő alatt tekintsek meg, s a ki a kivetési netalán helytelennek találja, s annak helyesbitésére bármi okból jogot formál ez iránti felszólamlását az egyházi törvények 251 §-a értelmében a mondott idő alatt az ev. ref. egyházi számvevői hivatalnál akár szóval, akár írásban megteheti, s anyival inkább meg is tegye, mert későbbben tett felszólamlásnak hely nem adatik.

Kelt debrecen az ev. ref. egyház presbitériumának 1906 évi február hó 11-ik napján tartott gyűléséből.

A debreceni ev. ref. egyház presbitériuma.

BUDAPEST ÉJJEL

című szenzációs könyv

második kiadása

most jelent meg.

Irta:

Benedek László (Adrien)

Ára: 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala úján.

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábbadozó
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert

H E R C U L E S
 maláta-tápsör
 különlegességet inni
 Kellemes ízű, bármédig eláll, nem romlik.
 Kapható minden nagyobb csemege-, fűszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a
Hercules Sörfözde
 szétküldési telepén.

Budapest, VII., Bethlen-tér 3/21.

Főraktár Hajdunánáson:

Schachter János

fűszerkereskedésben.
 Telefon 63-67.

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nem különben **fagyás okozta elhanyagolt régi sebek** eltávolítására.
 1 tégely ára **2 korona**.

Pserhofer-pulmonin

kitünően bevált szer még oly **idült köhögés, légszűrés, tüdőbaj, számarhurut** ellen, úgy gyermekek, mint felnőttek számára. 3-4 üveg elegendő. Orvosiilag többszörösen ajánlva.
 1 üveg ára **2 korona 50 fillér**.

Pserhofer migrán csokoládé

elsőrendű szer **migrán, ideges fejfájás és neuralgia** azonnali megszüntetésére
 1 doboz ára **1 korona 60 fillér**.

Pserhofer-arckrém

pörsebések, bőrtakák, szeplők és az arc bőr minden tisztatlanságának eltávolítására.
 1 tégely ára **1 korona 60 fillér**.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszertárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

Alairási felhívás.

Debrecen sz. kir. város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy

„Központi bank“

m. sz. cég alatt korlátolt felelősség alapján álló szövetkezetet alakítottunk mely céljaul tüzte ki **olcsó hitel nyújtás** által a **gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek istápolását**
 A szövetkezet 4 éves évtársulatot alakit, heti 50 fillér törzsbetéttel, s **működését 1906 évi január hó 1-én** hivatalos helyiségében **Piac-utca 65. szám, (Czégely-ház)** megkezdi Debrecen, 1905. év október hó 28-án.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Szávay Gyula.
 kereskedel ésipar-kamarai titkár elnök.

Lestyán Adorján,
 kir. tanácsos kir. közjegyző, alelnök.

Lichtblau Albert,
 ügyvezető igazgató

Dr. Nyiri Ernő.
 jogtanácss jegyző

LÁSZLÓ JOZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

K Ö N Y V E K.
 folyóiratok,
ÁRJEJYZÉKEK.
 számlák,
ZARSZÁMADÁSOK,
 BÁLI MEGHIVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
 KÖRLEVELEK,
 a legjobb kivitelben.
 a „SZABADSÁG“
 pol. napilap
 kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
 gyorsajtóval felszerelt
KÖNYVNYOMDA,
 hol mindennemű
NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és pontosan, a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

H I R D E T É S E K

a
 „SZABADSÁG“
 részére

jutányosan felvétetnek.

A
 „SZABADSÁG“
 a legnagyobb és legelterjedtebb politikai
 napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.
 Fél évre . . . 6 kor.
 Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.
 Fél évre . . . 10 kor.
 Negyed évre . . . 5 kor.

Gőzcséplőkészletek 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, Benzinmotorok, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági Gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának
Vezérügynökségénél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárád felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz. —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassaf	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 8 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárád f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárád felől —	éjjel	9	24
Budapest — Nagyvárád felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szegedről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely-Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutól	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	13

MAYFARTH PH. és Tsa.

szabadalmazott

Önműködő „Syphoniá“-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kiirtására.

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tor-
máncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter
folyadék számára petroleum-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és Tsa.

gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek
számára.

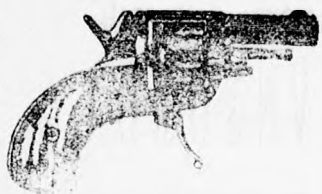
Több mint 560 arany-, ezüst éremmel stb. kitüntetve.

Bécs III, Taborstrasse 71.

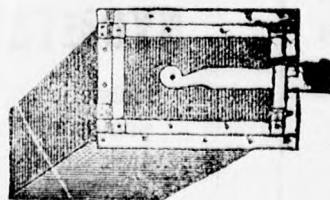
Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszontelárúsítók kívántatnak.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM.

Budweisz-i és honi gyármányu porcellán valamint Mel-
dinger kőpeny és öntött vaskályhák, miégen szer-
kezteti vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator
hőfejlesztő kályhabetékek. **Vadászfegyverek.**
és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények.
LŐPOR ARUDA Ujdonság! BRONWNIÖG is né-
lőfegyver 1904. m. Szén- és fakosarak, melegvédők
fürdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és k csik, mosdó-
készletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók
és facsarók gummi átvonattal.

Syakorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekszékek-, ko-
csik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések,
Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak,
kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdisze-
sebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac-u. 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.